

שער ד: יום השנה

א. נר

נוהגים שביום השנה לנפטר מדליקים נר הדולק במשך מעת

לעת (גשר החיים פל"ב ד, אלף המגן על מט"א שער ג בהערה).

הטעם: ע"ש הנאמר (משלי כ' כז) נר ה' נשמת אדם (גש"ה שם).

ב. מפטיר

נוהגים שמי שיש לו יום השנה בשבת או בשבוע שאחריו,

לאביו או לאמו, עולה למפטיר (שע"א שער ט סי' מב).

הטעם: ע"ש האגדה על מת אחד שאמר שאין מי שיצילו מדינו

של גיהנם, "אם לא שיאמר בני קדיש או יפטיר בנביא לכבוד

השם בעבורי" (כלבו הל' אבלות סי' קיד, מובא בב"י יו"ד סי' שעו ד"ה נשאל).

ג. מוסף

יש נוהגים שמי שיש לו יום השנה (יאר צייט) לאביו או לאמו

בשבת או בשבוע שאחריו, עובר לפני התיבה כש"ץ בתפילת

מוסף של שבת (זיו השבת עמ' קפג).

הטעם: הואיל ונהגו שמי שיש לו יום השנה עולה למפטיר,

ומכיון שמפטיר הוא עליה פחותה, שכן אינו משבעת

הקרואים, ואף הקטן עולה למפטיר^א, לכן מפצים אותו בכך

שהוא מתפלל כש"ץ בתפילת מוסף, כשם שאמרו (מגילה פ"ד מ"ה):

המפטיר בנביא הוא פורס על שמע, והטעם "הואיל וממציא

את עצמו להפטיר דהוי דבר שאינו כבודו, תקנו לו את זו

לכבודו" (רע"ב שם)^ב (ז"ה שם)^ג.

א ראה מ"ב סי' רפב סע' יב.

ב וראה תויר"ט שם.

ג "ולא כמו שחושבים שהתפילה (מוסף) לפני התיבה היא לכבודו של הנפטר" (שם).